

សៀវភៅដានីយ៍លៃ - លខេម្ពយរយហាសិប

ការបកស្រាយអំពី អសេគោល ៣៧
និងសារៈសំខាន់របស់វាចំពោះថ្ងៃចុងក្រោយ

Jeff Pippenger
2024-03-21

បន្ទាប់ពីអសេគោលបានពិពណ៌នាអំពីដំណើរការដល់បុរាណជាតិទាំងពីរបុរាណយុទ្ធនៅជាមួយ
នោះគាត់ក៏បានបញ្ជាក់ថា បុរាណជាតិនោះនឹងស្ថិតក្នុងការគ្រប់គ្រងរបស់សុតចេដាវីឌ
ហើយថា ទ្រង់នឹងចូលក្នុងសមុទ្រធម៌ភ្លើងជាមួយពួកគេ ហើយថា
រោងឧបាសនារបស់ទ្រង់នឹងស្ថិតនៅជាមួយពួកគេ។

ពួកគេនឹងមិនធុរវិធីឲ្យខ្លួនសោះហែងទៀតឡើយ
ដោយសាររូបព្រះក្នុងក្រលាយរបស់ពួកគេ
ឬដោយសាររបស់គ្រូឲ្យស្តាប់ឲ្យដឹងរបស់ពួកគេ
ឬដោយសារអំពើល្អឈ្មោះរបស់ពួកគេទេ; ប៉ុន្តែ
អញនឹងសង្កត់ធ្ងន់ពួកគេចេញពីគ្រប់ទីលំនៅរបស់ពួកគេ
ដល់នូវទីនោះពួកគេបានប្រព្រឹត្តអំពើហាប
ហើយអញនឹងសម្អាតពួកគេឲ្យបរិសុទ្ធ; ដូច្នេះ
ពួកគេនឹងមានជាបុរាណស្តាប់អញ ហើយអញនឹងមានជាព្រះរបស់ពួកគេ។ ហើយដាវីឌ
ជាអ្នកបម្រើរបស់អញ នឹងមានជាសុតចេលវិញពួកគេ;
ហើយពួកគេទាំងអស់នឹងមានអ្នកគង់រាល់តម្លៃនាក់;
ពួកគេនឹងដើរតាមច្បាប់វិន័យរបស់អញផង ហើយកាន់តាមក្រឹត្យវិន័យរបស់អញ
ហើយប្រតិបត្តិតាមក្រឹត្យទាំងនោះ។
ហើយពួកគេនឹងរស់នៅក្នុងស្រុកដល់អញបានដល់យ៉ាងក្រប
ជាអ្នកបម្រើរបស់អញ ដល់នៅក្នុងស្រុកនោះ
បុរាណសរសេរអ្នករាល់គ្នាបានរស់នៅ; ហើយពួកគេនឹងរស់នៅទីនោះ គឺពួកគេ
នឹងកូនចៅរបស់ពួកគេ និងកូនចៅនៃកូនចៅរបស់ពួកគេ ជារៀងរហូត; ហើយដាវីឌ
ជាអ្នកបម្រើរបស់អញ នឹងមានជាមេដឹកនាំរបស់ពួកគេជារៀងរហូត។
លើសពីនេះទៀត អញនឹងផ្លាស់ប្តូរចិត្តពួកគេឲ្យស្មោះត្រង់ជាមួយពួកគេ;
វានឹងមានជាសេចក្តីសញ្ញាអស់កល្បជាដាច់ជាមួយពួកគេ;
ហើយអញនឹងតាំងពួកគេឡើង ហើយនឹងបង្កើនពួកគេ
ហើយនឹងដាក់ទីបរិសុទ្ធរបស់អញនៅកណ្តាលពួកគេជារៀងរហូត។
រោងឧបាសនារបស់អញនឹងស្ថិតនៅជាមួយពួកគេដែរ; មែនហើយ
អញនឹងមានជាព្រះរបស់ពួកគេ ហើយពួកគេនឹងមានជាបុរាណស្តាប់អញ។
ហើយសាសន៍ដទៃនឹងដឹងថា អញ ជាព្រះយេស៊ូវ ជាអ្នកផ្តល់ឲ្យអ្នករាល់គ្នាបានរស់នៅ
នៅពេលដែលទីបរិសុទ្ធរបស់អញស្ថិតនៅកណ្តាលពួកគេជារៀងរហូត។ អសេគោល
37:23-28។

អសេគោល ជំពូក ៣៧ កំពុងបង្ហាញយ៉ាងលម្អិតអំពីការបោះត្រាលើមនុស្សមួយស័
នស័ក្តិប្បដិសន្ធិនោះ។ ដំបងទាំងពីរ ដល់គ្រូក្រលាយជាជាតិមួយ
នៃពេលវេលាជាព្រះគ្រូបានបញ្ចូលជាមួយមនុស្សជាតិ
ហើយពួកគេនឹងមានសុតចេមួយអង្គគ្រប់គ្រងលើពួកគេ។ ជាតិមួយនោះ

គឺជាកុម្មុជន៍រូបសំពះនៃព្រះនរោត្តមក្នុងរូបរាង ដដែលជាមនុស្សសម្បជញ្ញវន្តស្រីបបួនពាន់នាក់។ ដំបងទាំងពីរ គឺជាពលរដ្ឋលោកិយនៃការបក្សខ្មែរក្រហមបំបែកខាងជើង និងនគរខាងត្បូងរបស់អ៊ីស្លាម។ ដំបងទាំងពីរនោះ គឺជាពួកអ្នកក្នុងប្រលងកំណត់ថាជា «រូបកាយ» នៃពលរដ្ឋលោកិយនៃគាត់កំណត់ព្រះគ្រីស្ទថាជា «កុហល» នៃរូបកាយនោះផងដែរ។ អសេគោលកំណត់ «កុហល» របស់ប្រលង ថាជា «សុតចេដវិធី» ហើយ «រូបកាយ» ថាជា «ជាតិកម្ម»។

ក្នុងសារដដែលត្រូវបានប្រទានដល់អាឌុល្លូទីស៊ីមនៃឆ្នាំ 1856 ដូចដែលត្រូវបានកំណត់ដោយសិរីមីនទាន់បញ្ចប់អំពី «បុរាណវិទ្យា» របស់ Hiram Edson នៅឆ្នាំ 1856 នោះ Edson បានយោងទៅកាន់ទំនាយអសោយ ជំពូក ៧ អំពីរយៈពេលហុកសិបបុរាណវិទ្យា។ ជាចំណុចយោងព្រះគម្ពីរសម្រាប់ចំណុចចាប់ផ្តើមនៃរយៈពេលទាំងពីរនៃ «បុរាណវិទ្យា»។ ទំនាយពលរដ្ឋលោកិយហុកសិបបុរាណវិទ្យានេះត្រូវបានដាក់នៅក្នុងបរិបទដ៏អាថ៌កំបាំងមួយ សុំដើម្បីនឹងបទគម្ពីរនៃក្នុងគម្ពីរវិវរណៈដែលចង់ថា «អ្នកណាមានគូរចៀក ឲ្យអ្នកនោះស្តាប់ចុះ»។ បុរសនិបបើអ្នកមានក្នុងកែវដដែលអាចយល់ឃើញ ហើយមានគូរចៀកដដែលអាចយល់បាន នោះនៃក្នុងបទគម្ពីរនោះមានអ្វីមួយដ៏អស្ចារ្យយ៉ាងខ្ពស់។

ដូចជាកុហលនៃស៊ីនីដាម៉ាស ហើយកុហលនៃដាម៉ាសគីរសើន;
ហើយក្នុងរយៈពេលហុកសិបបុរាណវិទ្យា អប្សរាអ៊ីមនឹងត្រូវបំបាក់
ដើម្បីបិទឲ្យនៃជាបុរាណវិទ្យាទៀត។ ហើយកុហលនៃអប្សរាអ៊ីមគឺជាម៉ារី
ហើយកុហលនៃសាម៉ារីគឺជាកូនរបស់រម៉ោល។ បើអ្នករាល់គ្នាមិនជឿទេ
នោះអ្នករាល់គ្នាគិតជាមិនត្រូវបានគាត់ឲ្យរឹងមាំដែរ។ អសោយ ៧:៨, ៩។

ព្រះបន្ទូលទំនាយរយៈពេលហុកសិបបុរាណវិទ្យាបានចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ 742 មុន គ.ស.
ហើយក្នុងអំឡុងហុកសិបបុរាណវិទ្យានោះ ដប់បុរាណវិទ្យានុវត្តន៍ក្រោយមក គឺនៅឆ្នាំ 723 មុន គ.ស. នគរខាងជើងរបស់អ៊ីស្លាមដែលត្រូវបានអាស៊ីរីនាំទៅជាទាសករ ហើយនៅពេលឆ្នាំទាំងនោះបានបញ្ចប់នៅឆ្នាំ 677 មុន គ.ស.
ម៉ាណាសត្រូវបាននាំទៅជាឈ្មួញដោយហាប៊ីឡូន។ ហុកសិបបុរាណវិទ្យាទាំងនោះក៏ត្រូវបានកំណត់ផងដែរក្នុងការសម្រេចនានានៃបញ្ចប់នៃការបក្សខ្មែរក្រហមបំបែកខាងជើងពីរ ដដែលត្រូវបានកុលាយជាដំបងកម្ពុជានៅក្នុងនិទានរបស់អសេគោល។ ពួកវាបានសម្គាល់ឆ្នាំ 1798, 1844 និង 1863 តាមលំដាប់។
នៅក្នុងខគម្ពីរដដែលកំណត់អត្តសញ្ញាណសារដដែលត្រូវបានបដិសេធនៅឆ្នាំ 1863 នោះ មានការបើកសម្តែងរំលោភបំពានពិសេសមួយ ដដែលទំនាយនោះត្រូវបានដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងនោះ។

វាគឺជាការបើកសម្តែងថា “កុហល” នៃប្រែជាជាតិមួយ គឺជាទីក្រុងរាជធានីរបស់វា ហើយ “កុហល” នៃទីក្រុងរាជធានី គឺជាសុតចេ។ វាផ្តល់សាក្សីពីរដល់ការបើកសម្តែងនេះ ហើយបន្ទាប់មកនាំទំនាយ និងការបើកសម្តែងទាំងមូលទៅដល់សច្ចកិច្ចបញ្ចប់ ដោយពាក្យអាថ៌កំបាំងថា «បើអ្នករាល់គ្នាមិនព្រមជឿទេ
នោះអ្នករាល់គ្នាគិតជាមិនអាចត្រូវបានបង្កើតឲ្យមានសុចរិតភាពឡើយ»។
បុរសនិបបើអ្នកមិនជឿថា សុតចេជាកុហល ហើយថា កុហលគឺជាទីក្រុងរាជធានីទេ
នោះអ្នកនឹងមិនត្រូវបានបង្កើតឲ្យមានសុចរិតភាពឡើយ។

បុរាណជាតិរបស់អសេគោល

ដល់ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយការភ្ជាប់ដំបងទាំងពីរនៃគរខាងជើង និងគរខាងត្បូងចូលគ្នា នោះត្រូវមានសុភមង្គលរូប ដល់ជាតិហាល ពោលគឺជាទីក្រុងរាជធានីនៃបុរាណជាតិនោះ។ អត្ថបទទាំងមូលរបស់អសេគោលកំពុងនិយាយ អំពីលក្ខណៈទំនាយនៃការបោះត្រាលើមនុស្សសម័យនៃបួនម៉ឺនបួនពាន់នាក់ ដល់តំណាងឲ្យការរួមបញ្ចូលគ្នារវាងទេវភាព និងមនុស្សជាតិ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការបន្តឡើងនៃត្រូវប្រាំពីរ នៃសុលាមនវរទេវតាទីបី។

ចុងនៃការបន្តឡើងនៃត្រូវប្រាំពីរ ក្នុងគម្ពីរវិវរណៈ ជំពូកទីដប់ បានចាប់ផ្តើមនៅពេលដែលមានការប្រកាសថា «ពលរដ្ឋនឹងមិនមានទៀតទេ» គឺចុងទី២២ ខត្តលា ឆ្នាំ១៨៤៤ នៅពេលនៃវត្តមានទីបីមានមកដល់។ នៅចំណុចនោះ យូរមានបាតបុរៈនូវភាពល្អិតល្អនៃកាលបរិច្ឆេទនោះ ហើយនៅទីនោះ និងនៅពេលនោះ គាត់ត្រូវបានប្រាប់ឲ្យរស់ពុទ្ធិវិហារ ប៉ុន្តែត្រូវទុកចោលបុរាណភូមិក្នុងនាមៈពល មួយពាន់ពីររយហុកសិបឆ្នាំនៃការផ្លាស់ប្តូរវិស័យ និងពលទ័ព ដុបិតរយៈពេលនោះត្រូវបានប្រគល់ឲ្យសាសន៍ដទៃ។

ហើយទេវតាដែលខ្ញុំបានឃើញឈរលើសមុទ្រ និងលើផែនដី បានលើកដៃរបស់ខ្លួនឡើងទៅស្តាប់ស្តាប់ ហើយបានស្តាប់ដោយព្រះអង្គគង់លើមានព្រះជន្មរស់នៅអស់កល្បជាតិច្នៃ ជាព្រះអង្គគង់លើបានបង្កើតស្តាប់ និងអ្វីៗដែលនៅក្នុងស្តាប់នោះ ផែនដី និងអ្វីៗដែលនៅក្នុងផែនដីនោះ ហើយសមុទ្រ និងអ្វីៗដែលនៅក្នុងសមុទ្រនោះ ថា នឹងមិនមានពលរដ្ឋទៀតឡើយ។ ប៉ុន្តែក្នុងក្រុងក្បែរនៃឡងេរបស់វត្តមានទីបី កាលណាគាត់ចាប់ផ្តើមផ្តល់ត្រូវ អាថ៌កំបាំងរបស់ព្រះជាម្ចាស់នឹងត្រូវបានបញ្ចប់ ដូចដែលព្រះអង្គបានប្រកាសដល់ពួកអ្នកបម្រើរបស់ព្រះអង្គ គឺពួកហោរា។ ហើយសំឡេងដែលខ្ញុំបានឮពីស្តាប់ស្តាប់ នោះបាននិយាយមកខ្ញុំឮមុតងទៀតថា ចូរទៅយកសៀវភៅក្នុងដៃប្រើប្រាស់ហើយ នៅក្នុងដៃរបស់ទេវតាដែលឈរលើសមុទ្រ និងលើផែនដីនោះ។

ហើយខ្ញុំបានទៅឯទេវតានោះ ហើយនិយាយទៅគាត់ថា សូមឲ្យសៀវភៅក្នុងដៃនោះមកខ្ញុំ។ ហើយគាត់មានពាក្យមកខ្ញុំថា ចូរយកវា ហើយបរិភោគវាទាំងមូលទៅ; វានឹងផ្តល់ឲ្យព្រះរបស់អ្នកជួរចត ប៉ុន្តែនៅក្នុងមាត់របស់អ្នក វានឹងផ្តល់ដូចទឹកយូម។ ហើយខ្ញុំបានយកសៀវភៅក្នុងដៃនោះពីដៃទេវតា ហើយបរិភោគវាទាំងមូល; ហើយវានៅក្នុងមាត់របស់ខ្ញុំដូចអម្មិមដូចទឹកយូម; ហើយកាលណាខ្ញុំបានបរិភោគរួចហើយ ព្រោះរបស់ខ្ញុំក៏ជួរចត។ ហើយគាត់មានពាក្យមកខ្ញុំថា អ្នកត្រូវទាយទំនាយមុតងទៀតនៃមុខជនជាតិជាច្រើន ទាំងបុរាណជន ទាំងសាសន៍ ទាំងភាសា និងសុភមង្គលទាំងឡាយ។ ហើយមានគំនិតដើមក្នុងមួយដល់ខ្ញុំ សុំដង្ហែងនឹងដំបងមួយ ហើយទេវតាឡើង ទាំងនិយាយថា ចូរកុំរោកឡើង ហើយរស់ពុទ្ធិវិហាររបស់ព្រះ និងអាសនៈ ពុទ្ធិវិហារអស់អ្នកដែលថ្វាយបង្គំនៅក្នុងនោះ។ ប៉ុន្តែទើបនាងខាងក្រៅពុទ្ធិវិហារ ចូរទុកចោល កុំរស់ឡើយ; ដុបិតត្រូវបានប្រគល់ទៅសាសន៍ដទៃហើយ; ហើយក្នុងបរិសុទ្ធនោះ

ពួកគេនឹងជាន់ឈូលីននៅក្រោមជើងអស់រយៈពេលស៊ីបពីរខែ។ វិវរណៈ 10:5-11:24

ព្រះវិហារដែលមានក្បួនរាងនៅថ្ងៃទី 22 ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ 1844
គឺជាព្រះវិហារដែលមានអ្នកចូលរួមបង្កើត «នៅក្នុងនោះ»។ ទីលានខាងក្រៅក្បួនទុកចោល។
ព្រះវិហារដែលមានអាសនៈ ហើយក៏មានអ្នកចូលរួមបង្កើតនៅក្នុងនោះផងដែរ
គឺជាទីបរិសុទ្ធជាទីសក្ការៈសុចរិត។ មានអាសនៈមួយនៅក្នុងទីលានខាងក្រៅ
ប៉ុន្តែវាមាននោះក្បួនទុកចោល
ដូច្នេះអាសនៈតម្លៃយកតម្លៃផ្សេងទៀតនៅក្នុងទីសក្ការៈសុចរិតរបស់ព្រះ
គឺអាសនៈគួរឱ្យរម្ងាប់ ដល់ស្ថិតនៅក្នុងទីបរិសុទ្ធ។
នៅពេលការមកដល់នៃវេតាទីបីក្នុងឆ្នាំ 1844
ដែលជាគំរូសម្គាល់ដល់ការមកដល់របស់វេតាទីបីនៅដើមនៃពេលវេលាបោះត្រា នៅថ្ងៃទី
11 ខែកញ្ញា ឆ្នាំ 2001 ព្រះវិហារនោះមានតែពីរបន្ទប់ប៉ុណ្ណោះ។

ទីបរិសុទ្ធជាទីមិត្តភាពបន្ថែមព្រះវិហារ ដែលប៉ូលបានកំណត់សម្គាល់ថាជាបុរាណ
ហើយទីបរិសុទ្ធបំផុតជាទីមិត្តភាពបន្ថែមក្នុងបុរាណនៃបុរាណនោះ។
ទីបរិសុទ្ធជាទីមិត្តភាពបន្ថែមនូវសុភមង្គល ហើយទីបរិសុទ្ធបំផុតជាទីមិត្តភាពបន្ថែមនៃវេតា។
អាសនៈបូជា និងផ្សេងៗទៀតពីអាសនៈបូជា ដែលឡើងទៅ
ហើយចូលទៅក្នុងទីបរិសុទ្ធបំផុត
តំណាងឲ្យចំណុចដែលមនុស្សជាតិបានកកជាប់ជាមួយវេតា។
មនុស្សជាតិអាចចូលទៅក្នុងទីបរិសុទ្ធបំផុតបានតែដោយសេចក្តីជំនឿប៉ុណ្ណោះ
ប៉ុន្តែបែបនេះវាជារបស់អ្នកសុម្ភារៈគ្រប់គ្រងស្ថិតនៅក្នុងទីបរិសុទ្ធ។

នៅទីនោះ ពួកគេត្រូវបរិភោគព្រះបន្ទូលនៃព្រះ
ដូចដែលបានកំណត់ដោយនំប៉័ងនៅលើតុព្រះនំប៉័ងសម្រាប់ដៃ។ នៅទីនោះ
ពួកគេត្រូវឲ្យពន្លឺរបស់ខ្លួនភ្លឺចាំងនៅចំពោះមុខមនុស្សទាំងឡាយ
ហើយលើកតម្កកនៃព្រះវិហារស្ថិតនៅសុចរិតរបស់ពួកគេ
ដូចដែលបានកំណត់ដោយចង្កៀងបុរាណសាស្ត្រ ដែលយើងត្រូវបានប្រាប់ថា
តំណាងឲ្យពួកជំនុំ។ នៅទីនោះ ពួកគេត្រូវកកជាប់ជាមួយនឹងវេតា
ខណៈដែលសេចក្តីអធិស្ឋានរបស់ពួកគេឡើងទៅជាមួយនឹងគុណសម្បត្តិរបស់ព្រះគ្រីស្ទ
ចូលទៅក្នុងព្រះវត្ថុមានផ្ទាល់នៃព្រះវេតា។

ចាប់ពីឆ្នាំ 1798 ដល់ 1844
សូមកុំភ័យក្រអាលព្រះវិហារបានលើកសង់ព្រះវិហារមួយនៃមនុស្សជាតិ
ដែលទ្រង់មានព្រះបំណងនឹងបញ្ចូលឲ្យម្តងម្កងជាមួយនឹងព្រះវិហារនៃវេតាបន្តបន្ទាប់
ប៉ុន្តែមនុស្សជាតិបានបោះបង់។ គិតត្រឹមឆ្នាំ 2001
ទ្រង់កំពុងលើកសង់ព្រះវិហារនៃមនុស្សជាតិម្តងទៀត
ដែលតំណាងដោយមនុស្សមួយនៃស៊ីបប្រឆាំងនឹងគ្នា។ តាមយោងតាមអសេគោល
«សុតចេដវិធី» នឹងសម្រេចយល់ពីជំនាញនោះ
ដែលត្រូវបានបម្រើដោយព្រះវិហារនៃវេតាដែលស្ថិតនៅក្នុងបុរាណនៃខ្មែរ
ទៅជាកងទ័ពមានឥទ្ធិពល ដែលត្រូវបានលើកឡើងជាទង់សញ្ញាមួយ
នៅពេលចាប់ផ្តើមអាទិត្យដែលនឹងមកដល់ក្នុងពេលឆាប់ៗ។

នគរខាងត្បូង គឺយូដា ជាទីតាំងនៃក្រុងរាជធានីយូសាឡឹម ហើយបុរាណជាតិ សុតចេ
និងរាជធានី តំណាងឲ្យ «កុហល»។ បុរាណដ៏ល្បី បើអ្នកដើរ

អ្នកនឹងត្រូវបានបញ្ជាក់ឲ្យមាំមួន។ ក្នុងទំនាក់ទំនងរវាងនគរខាងជើង និងនគរខាងត្បូង យូដាជា «កុហល» ពីព្រោះនោះទើបនោះមានរាជធានី ហើយនោះជាទីក្រុងដដែលព្រះអម្បាស់បានជួសជុលសម្រាប់ដាក់ព្រះនាមរបស់ទ្រង់។ នគរខាងជើងជា «រូបកាយ»។

ដោយសារការបោះបង់ចោលសចក្ខីសុម្លោះត្រង់របស់សាឡាម៉ូន ព្រះអម្បាស់បានលើកសក្ខីឡើងប្រឆាំងនឹងសាឡាម៉ូន។ ក្នុងចំណោមសក្ខីទាំងនោះ មានយ៉ូបម្នាក់ ដដែលបានក្លាយជាសុតច្រើននៃគម្ពីរស្រាវជ្រាវខាងជើងដដែលបានបក្សេងបក្សួល។

ហើយយ៉ូបម្នាក់ កូនរបស់នហេត ជាជនអប្បបរមាពីសរេដា ជាអ្នកបម្រើរបស់សាឡាម៉ូន ដដែលម្ចាស់របស់គាត់មានឈ្មោះថា សម្ភា ជាសុភ័យម៉ោយ គឺគាត់នេះឯងបានលើកដៃប្រឆាំងនឹងសុតច្រើន។ ហើយនេះជាមូលហេតុដែលគាត់បានលើកដៃប្រឆាំងនឹងសុតច្រើន សាឡាម៉ូនបានសង់មីឡ ហើយជួសជុលប្រះហាករបស់ទីក្រុងដទៃ ជាបីការបស់គាត់។ វិធីប្រសិននោះ គឺយ៉ូបម្នាក់ ជាមនុស្សសក្តានុពលខ្ពស់ពួកម៉ែនាក់ ហើយសាឡាម៉ូនបានយឺតយ៉ាវ យុវជននោះឧស្សាហកម្មយាយាម ដូចនេះទ្រង់បានតាំងគាត់ឲ្យគ្រប់គ្រងលើកិច្ចការទាំងមូលនៃព្រះអំបូរយ៉ូសែប។ ហើយនោះគ្រានោះ កាលយ៉ូបម្នាក់ចេញពីក្រុងយេរូសាឡឹម ទំនាយអហ៊ីយ៉ាជនសិឡ បានជួបគាត់តាមផ្លូវ ហើយគាត់បានសួរលៀកសម្លៀកបំពាក់ថ្មីមួយ ហើយអ្នកទាំងពីរនាក់ក៏ដើរក្នុងរាង។ ហើយអហ៊ីយ៉ាបានចាប់សម្លៀកបំពាក់ថ្មីដែលនោះលើខ្លួនគាត់ ហើយហែកវាជាដប់ពីរកំណាត់។ រួចគាត់បាននិយាយទៅកាន់យ៉ូបម្នាក់ថា៖ «ចូរយកដប់កំណាត់សម្រាប់ខ្លួនឯងចុះ ដុបិតព្រះយេស៊ូ ជាព្រះនៃអ៊ីស្រាអែល មានព្រះបន្ទូលដូចនេះថា មើល អញនឹងហែកវាជាណាចក្រចេញពីសាឡាម៉ូន ហើយនឹងប្រគល់អំបូរដល់ឲ្យដល់អ្នក។ (ប៉ុន្តែ គាត់នឹងមានមួយអំបូរ ដោយយល់ដឹងដទៃ ជាអ្នកបម្រើរបស់អញ និងដោយយល់ដឹងក្នុងយេរូសាឡឹម ជាទីក្រុងដដែលអញបានជួសជុលសម្រាប់ដាក់ព្រះនាមរបស់យើងនោះទើបនោះ)»

ដោយព្រោះពួកគេបានបោះបង់ចោលយើង ហើយបានថ្វាយបង្គំអាសូតាវុត ជាព្រះនាមរបស់ពួកស៊ីដូន កម្រេស ជាព្រះរបស់ពួកម៉ូអាប និងមីលកូម ជាព្រះរបស់ពួកកូនចៅអាំម៉ូន ហើយមិនបានដើរតាមផ្លូវរបស់យើង ដើម្បីបំប្រើវិញ្ញាណក្ខន្ធនៃគ្រឹះត្រូវនោះចំពោះភូមិភាគខាងជើង និងកាន់តាមក្រិកយិនីយ និងសចក្ខីនិច្ចវិធីរបស់យើង ដូចដទៃ ជាបីការបស់គាត់បានជួសជុល។ ទោះជាយ៉ាងណា យើងនឹងមិនដកយកនគរទាំងមូលចេញពីដៃរបស់គាត់ទេ ប៉ុន្តែយើងនឹងតាំងគាត់ជាម្ចាស់អំណាចគ្រប់គ្រងអស់មួយជីវិតរបស់គាត់ ដោយព្រោះដទៃ ជាអ្នកបម្រើរបស់យើង ដដែលយើងបានជួសជុលសម្រាប់ គឺដោយព្រោះគាត់បានកាន់តាមបញ្ញត្តិ និងក្រិកយិនីយរបស់យើង។ ប៉ុន្តែយើងនឹងដកយកនគរចេញពីដៃក្លែងប្រកួសរបស់គាត់ ហើយនឹងប្រគល់វាដល់អ្នក គឺដល់កូលសម្បត្តិ។ ហើយចំពោះកូនបុរសរបស់គាត់ យើងនឹងឲ្យមួយកូលសម្បត្តិ ដើម្បីបំប្រើវាដទៃ ជាអ្នកបម្រើរបស់យើង មានពន្ធលើមួយនោះចំពោះមុខយើងជានិច្ចចំពោះក្រុងយេរូសាឡឹម គឺជាក្រុងដដែលយើងបានជួសជុលសម្រាប់ដាក់ព្រះនាមរបស់យើងនោះទើបនោះ។ ១ ពេនសាវតារកូសតូ 11:26-36។

ជាតិនោះ ដល់គួរមានបង្កកើតឡើង
នូវពលអសេគោលបានគ្រប់គ្រងពីរចូលគុណ នឹងមាន «ដរិឌ» ជាសុគត
ហើយដរិឌមានគ្រប់គ្រងពីក្នុងយូសាឡីម ដល់ជាវាជានិ
ជាទីក្នុងដល់ព្រះមានជ័យវិស័សដាក់ព្រះនាមរបស់ទ្រង់។
កុលសម្បត្តិទាំងដប់នូវភាគខាងជើង គឺជានិមិត្តសញ្ញានៃបកាយ
ហើយក្នុងយូសាឡីមគឺជានិមិត្តសញ្ញានៃកុហល។ ដោយព្រះអំពើហាបរបស់ម៉ាណាស
យូសាគួរមាននូវជាល្អលើយនូវហាបឡូន ក្នុងឆ្នាំ 677 មុន គ.ស.
ដូចនេះមានចាប់ផ្តើមការបំបែកខ្ពស់ខ្ពស់នៃ «បុរាណវិទ្យា» ទាំងនឹងនគរខាងត្បូង។
នូវពលនោះ ព្រះអម្ចាស់មានបង្កើតយូសាឡីម។

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ព្រះអម្ចាស់មិនមានបំរើចេញពីសេចក្តីក្រោធដ៏សាហាវនៃព្រះ
ពីរោធដ៏ធំរបស់ទ្រង់ឡើយ ដល់ព្រះពីរោធដ៏ធំរបស់ទ្រង់មាននូវឡើងទាំងនឹងយូសា
ដោយព្រះការបង្កកហេតុទាំងអស់ដល់ម៉ាណាសេមានបង្កកហេតុដល់ទ្រង់។
ហើយព្រះអម្ចាស់មានព្រះបន្ទូលថា «យើងនឹងដកយូសាចេញពីចំពោះមុខយើងដរា
ដូចដល់យើងមានដកអ៊ីស្រាអែលចេញ ហើយយើងនឹងបោះបង់ទីក្នុងយូសាឡីមនេះ
ដល់យើងមានជ័យវិស័ស ព្រមទាំងព្រះវិហារដល់យើងមាននិយាយថា
“លុមហៈរបស់យើងនឹងនាំទ្រង់នោះ”»។ ២ ពង្សាវតារក្នុងគូរ ២៣:២៦, ២៧

វាគឺនូវក្នុង «ព្រះវិហារ» នូវក្នុងយូសាឡីម
ដល់ព្រះអង្គគឺមានជ័យវិស័សដាក់ព្រះនាមរបស់ព្រះអង្គ
ហើយក្នុងនឹងព្រះវិហារនោះគួរមានបោះបង់ចោល
ប៉ុន្តែសោភ័ណភាពសេចក្តីសន្យាមួយថា
ព្រះអម្ចាស់នឹងជ័យវិស័សក្នុងយូសាឡីមមុនដទៃទៀត។

បន្ទាប់មក ទេវតារបស់ព្រះយេស៊ូមានឆ្ងល់យ៉ាងណា ឱព្រះយេស៊ូនៃពេលបរិវារអើយ
តើដល់កាលណាទៀត ទ្រង់នឹងមិនបង្កាញព្រះមហាក្សត្រដល់ក្នុងយូសាឡីម
នឹងដល់ទីក្នុងទាំងឡាយរបស់យូសា
ដល់ទ្រង់មានព្រះពីរោធដ៏ធំពួកវាអស់រយៈពេលចិត្តសិបឆ្នាំនេះ?
ហើយព្រះយេស៊ូមានឆ្ងល់យ៉ាងណាទៅទេតាមដល់និយាយជាមួយខ្ញុំ ដោយពាក្យល្អ
នឹងពាក្យកម្មសាសនាចិត្ត។ ដូចនេះ
ទេវតាដល់សន្តតាជាមួយខ្ញុំមាននិយាយមកខ្ញុំថា ចូរបុរាណថា
ព្រះយេស៊ូនៃពេលបរិវារមានព្រះបន្ទូលដូចនេះថា
អញមានសេចក្តីចរាចរនៃដ៏ខ្ពស់ក្នុងចំពោះក្នុងយូសាឡីម និងស៊ីយ៉ូន។ ហើយអញមា
នសេចក្តីមិនពេញព្រះទ័យយ៉ាងខ្ពស់ចំពោះសាសន៍ទាំងឡាយដល់កំពុងសុខសានុត
ពីព្រោះអញគ្មានតម្លៃព្រះពីរោធដ៏ធំបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ
ប៉ុន្តែក្នុងក្រុងយូសាឡីមនូវទុក្ខនៃទេវតាឡើង។ ដូចនេះ
ព្រះយេស៊ូមានព្រះបន្ទូលដូចនេះថា
អញមានវិលត្រឡប់មកក្នុងយូសាឡីមវិញដោយព្រះមហាក្សត្រ
ដំណាក់របស់អញនឹងគួរមានសង់ឡើងនូវក្នុងទីនោះ
នេះជាព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះយេស៊ូនៃពេលបរិវារ
ហើយខុសវែងនឹងគួរមានសង់ចេញលើក្នុងយូសាឡីម។

ចូរបុរាណឡើងវិញថា ព្រះយេស៊ូនៃពេលបរិវារទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូចនេះថា
ក្នុងទាំងឡាយរបស់យើងនឹងនាំទ្រង់ពីក្រោយភាយដោយសារការចម្រើនឡើងវិញ;
ហើយព្រះយេស៊ូនឹងនាំទ្រង់លំដាប់ស៊ីយ៉ូន

ហើយនឹងនាំទៅកាន់ផ្ទះរបស់យើងក្នុងយូរស័យឡើយ។ បន្ទាប់មក ខ្ញុំលឺក្បួនកែឡើងមើល
ហើយយើង មើល មានសុំនៃប្អូន។

ខ្ញុំក៏និយាយទៅកាន់ទេវតាដែលនិយាយជាមួយខ្ញុំថា សុំនៃទាំងនេះជាអ្វី?
ហើយលោកគូលីយមកខ្ញុំថា នេះជាសុំនៃដដែលបានខ្ចាត់ខ្ចាយយូរ អីស្តារអាលែ
និងក្នុងយូរស័យឡើយ។ រួចព្រះយេស៊ូវបានបង្ហាញឲ្យខ្ញុំយើងជាប្អូននាក់។ ខ្ញុំក៏សួរថា
អ្នកទាំងនេះមកពីអ្វី? លោកក៏មានបុរសសន្ធឹក
ទាំងនេះហើយជាសុំនៃដដែលបានខ្ចាត់ខ្ចាយយូរ
ដល់ថ្នាក់គុមាននរណាម្នាក់អាចលឺក្បួនហើយបាន;
ប៉ុន្តែអ្នកទាំងនេះបានមកដើម្បីបំផ្លាញពួកវាភ័យខ្លាច ដើម្បីបំណុតញ្ជួនសុំនៃ
បស់សាសន៍ទាំងឡាយដែលបានលឺក្បួនសុំនៃរបស់ខ្លួនបុរាណនឹងដើម្បី
ដើម្បីបំផ្លាញខ្ចាត់ខ្ចាយវា។

ខ្ញុំលឺក្បួនកែរបស់ខ្ញុំឡើងមុតងទៀត ហើយមើលទៅ ហើយមើលចុះ
មានបុរសម្នាក់កាន់ខ្សែស្រទាប់ក្នុងដៃរបស់គាត់។ នោះខ្ញុំបាននិយាយថា៖
«អ្នកកន្លែងណា?» ហើយគាត់បានឆ្លើយមកខ្ញុំថា៖ «ទៅរកក្នុងយូរស័យឡើយ
ដើម្បីមើលថាទីនេះរបស់វាប៉ុណ្ណា ហើយបណ្តាចោយរបស់វាប៉ុណ្ណា»។ ហើយមើលចុះ
ទេវតាដែលនិយាយជាមួយខ្ញុំបានចេញទៅ
ហើយទេវតាម្នាក់ទៀតបានចេញទៅជួបគាត់ ហើយបាននិយាយទៅគាត់ថា៖ «រត់ទៅ
និយាយទៅកាន់យូរជននេះថា ‘ក្នុងយូរស័យឡើយនឹងមានមនុស្សរស់នៅ
ដូចជាទីក្នុងដដែលគ្មានកំពែង ដោយព្រោះមានមនុស្ស
និងហ្វូងសត្វយ៉ាងច្រើននៅក្នុងនោះ។ ដុបិតយើង នេះជាព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះយេស៊ូវ
នឹងផ្ទុះចេញពីក្នុងដៃយើងនៅជុំវិញនាង ហើយនឹងជាសិរីល្អអន្លើកណ្តាលនាង។’» «ហូ!
ហូ! ចូរចេញមក ហើយរត់ចេញពីស្រុកខាងជើង» នេះជាព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះយេស៊ូវ «
ដុបិតយើងបានបំបែកអ្នករាល់គ្នាឲ្យខ្ចាត់ខ្ចាយទៅដូចជាខ្យល់ទាំងប្អូននិមួយ
» នេះជាព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះយេស៊ូវ។ «ឱ ស៊ីយ៉ូនអើយ ចូរសង្កេតព្រះបន្ទូលចេញ
អ្នកដែលរស់នៅជាមួយកូនស៊ីនហែប៊ីឡូន។
ដុបិតព្រះយេស៊ូវនៃពួកពលបរិវារទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូចនេះថា៖ បន្ទាប់ពីសិរីល្អ
ទ្រង់បានចាត់ខ្ញុំទៅកាន់បណ្តាជាតិនានាដែលបានប្តូរអ្នករាល់គ្នា
ដុបិតអ្នកណាដែលប៉ះពាល់ដល់អ្នករាល់គ្នា
អ្នកនោះកំពុងប៉ះពាល់ដល់ក្បួនកែរបស់ទ្រង់»។

ដុបិត មើល ខ្ញុំនឹងកុរវាត់ដៃរបស់ខ្ញុំលឺពួកគេ
ហើយពួកគេនឹងត្រូវដាច់ឈឺចង់ដល់ហារបម្រើរបស់ខ្លួន; ហើយអ្នករាល់គ្នានឹងដឹងថា
ព្រះយេស៊ូវនៃពួកពលបរិវារបានចាត់ខ្ញុំមក។ ចូរចៀង ហើយអរសប្បាយចុះ
ឱកូនស៊ីយ៉ូនអើយ; ដុបិត មើល ខ្ញុំមក ហើយខ្ញុំនឹងស្នាក់នៅកណ្តាលអ្នក
នេះជាព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះយេស៊ូវ។ ហើយនៅថ្ងៃនោះ
នឹងមានជាតិសាសន៍ជាច្រើនគ្នាជាប់ខ្លួននឹងព្រះយេស៊ូវ
ហើយពួកគេនឹងក្លាយជាបុរាណសត្វរបស់ខ្ញុំ;
ហើយខ្ញុំនឹងស្នាក់នៅកណ្តាលអ្នក ហើយអ្នកនឹងដឹងថា
ព្រះយេស៊ូវនៃពួកពលបរិវារបានចាត់ខ្ញុំមករកអ្នក។
ហើយព្រះយេស៊ូវនឹងទទួលយកយូរជាមរតក ដាច់ណាក៏របស់ទ្រង់ នៅក្នុងស្រុកបរិសុទ្ធ
ហើយទ្រង់នឹងផ្ទុះចេញពីក្នុងយូរស័យឡើយជាមួយដង្ហែងទៀត។ ឱសាច់ឈាមទាំងអស់អើយ
ចូរសង្កេតស្នាក់នៅចំពោះព្រះយេស៊ូវ; ដុបិត
ទ្រង់បានក្រោកឡើងពីលើបរិសុទ្ធរបស់ទ្រង់ហើយ។ សាការី 1:12-2:13។

ព្រះបន្ទូលសន្មតថា ព្រះអម្ចាស់នឹងផ្សព្វផ្សាយនូវសាឡាញ់មុតងទៀត
បានសម្រេចពេញលេញ នៅពេលអ៊ីស្រាអែលបុរាណបានស្ថាបនាក្នុងយូសាឡាញ់មុតងទៀត
បន្ទាប់ពីការជាប់ឃុំជាទាសកររបស់ពួកគេនៅហាប៊ីឡូន
ប៉ុន្តែពួកហាហ្គោលបាននិយាយអំពីថ្ងៃច្រើនក្រោយ
ច្បាស់ជាងអំពីថ្ងៃនានាដែលពួកគេរស់នៅ។ ព្រះអម្ចាស់គួរឲ្យមាន
«លើកឡើងចេញពីព្រះវិហារបរិសុទ្ធរបស់ទ្រង់» នៅថ្ងៃទី ២២ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៨៤៤
នៅពេលដែលទ្រង់បានក្រោកឡើង ហើយផ្តល់ទីពឹងបរិសុទ្ធ ទៅទីបរិសុទ្ធបំផុត
នៅពេលនោះ «មនុស្សទាំងអស់» គួរ «សង្រួមសង្កាត់» នៅចំពោះព្រះអម្ចាស់
ដុំបិតថ្មបែរមុខឆ្លងហាបតាមគំរូពិតប្រាកដបានមកដល់ហើយ សូមតាមហាហ្គោល ២:២០។

ប៉ុន្តែ ព្រះយេស៊ូវគង់នៅក្នុងព្រះវិហារបរិសុទ្ធរបស់ព្រះអង្គ
ច្បាស់ជាងនឹងទាំងមូលសង្រួមនៅចំពោះព្រះអង្គ។ ហាហ្គោល ២:២០។

នៅពេលនោះ យ៉ូហាន ក្នុងជំពូកទី៥បំប៉ន នៃសៀវភៅវិវរណៈ
គួរឲ្យមានបុរាណវិទ្យាស្រាវជ្រាវ ដែលសាក្សីយ៉ាងមានយុត្តិធម៌ នៅពេលដែលគាត់ «លើក»
«កូនកែវរបស់គាត់ឡើងមុនងទៀត ហើយមើលទៅ
នោះមានបុរសម្នាក់កាន់ខ្សែរ៉ែស្រទាប់ក្នុងដៃរបស់គាត់»។ បន្ទាប់មក
សាក្សីយ៉ាងមានយុត្តិធម៌ «តើអ្នកទៅណា?» ហើយយ៉ូហានបាននិយាយទៅកាន់សាក្សីយ៉ាងថា
«ទៅរកក្នុងយូសាឡាញ់មុតង ដើម្បីបើកឡើងទីនេះរបស់វាប៉ុនណា
ហើយបណ្តុះដោយរបស់វាប៉ុនណា»។ បុរសគិតនៃការស្ថាបនាក្នុងយូសាឡាញ់មុតងទៀត
បន្ទាប់ពីការជាប់ឃុំរវាងអស់រយៈពេលចិត្តសិបឆ្នាំ
ហើយបុរសគិតដែលបានចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ 1798 ប៉ុន្តែបានបញ្ចប់ដោយការបោះបង្គោល
នៅពេលដែលទេវតាទីបីបានមកដល់ក្នុងឆ្នាំ 1844
ទាំងពីរនេះសុទ្ធតែកំណត់សម្គាល់អំពីកិច្ចការដែលបានចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទី 11
ខែកញ្ញា ឆ្នាំ 2001។

នគរខាងត្បូង ទីក្រុងយូសាឡាញ់មុតង និងស្ថានភាពដទៃ សុទ្ធតែជា «កុហល»
ដែលព្រះលក្ខខណៈរបស់ព្រះគួរឲ្យមានសម្បជញ្ញៈឲ្យយើងឃើញ។ នគរខាងជើងតំណាងឲ្យ «រូបកាយ»
ហើយនៅពេលដែលព្រះអម្ចាស់បានសម្រេចព្រះទ័យមុតងទៀតថា នឹង
«អាណិតមកក្រោយពេលយូសាឡាញ់មុតង» ហើយនឹង «កម្មសានុតនាង» ហើយមុតងទៀតនឹង
«ផ្សព្វផ្សាយនាង»
ទ្រង់កំពុងសម្គាល់ទៅលើការបោះត្រារបស់មួយសន្លឹកប្រាក់ប្រាក់
ដែលមានការគ្រប់គ្រងអ្វីដែលសង្គតស្ថាប័នរបស់ឡាវឌីកឲ្យយើងឃើញ
ហើយបន្ទាប់មកការរស់ឡើងវិញនៃអ្វីដែលនោះទៅជាកងទ័ពដ៏មានឥទ្ធិពលមួយ។

ការងារនោះគួរឲ្យមានតំណាងនៅក្នុងអសេគោល ជំពូក ៣៧
ហើយវាគួរឲ្យមានតំណាងដោយនគរខាងជើង និងនគរខាងត្បូង
ដែលផ្តល់ជាឧបមាដល់ការងារនៃការបំពេញសេចក្តីសន្យានៃសេចក្តីសង្ឃឹម
ក្នុងការសរសេរក្រិកយិន័យរបស់ទ្រង់លើដួងចិត្ត
និងគំនិតរបស់មនុស្សមួយសន្លឹកស្រីប្រាក់ប្រាក់។ ក្នុងចំណោមដំបងទាំងពីរ
មានតម្លៃបំណុលនោះដែលគួរឲ្យមានកំណត់ថាជាកុហល ហើយបើអ្នកជឿ
បើកូនកែវរបស់អ្នកអាចមើលឃើញ និងគួរឲ្យរាប់អានអ្នកអាចយល់បាន
នោះវាកំណត់ដំបងមួយទៀតថាជារូបកាយ។

យើងនឹងបន្តការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះនៅក្នុងអត្ថបទបន្ទាប់។

«លើមូលដ្ឋានដដែលព្រះគ្រីស្ទផ្ទាល់បានដាក់រូបភាពនោះ
ពួកសាវ័កបានស្តាប់នាព្រះវិហាររបស់ព្រះ។ ក្នុងព្រះគម្ពីររូបភាពនៃការសាងសង់ព្រះវិហារ
ត្រូវបានបង្ហាញពីការស្តាប់នាព្រះវិហាររបស់ព្រះ។
សាក្សីបានយល់ដឹងពីការស្តាប់នាព្រះគ្រីស្ទថាជា "មកែ"
ដដែលនឹងសង់ព្រះវិហាររបស់ព្រះអម្ចាស់។
លោកក៏និយាយអំពីសាសន៍ដទៃទៀតក្នុងកិច្ចការនេះដែរ
"អស់អ្នកដទៃនោះឆ្ងាយ នឹងមក ហើយសង់នៅក្នុងព្រះវិហាររបស់ព្រះអម្ចាស់"
ហើយអសោយបុរាណថា "កូនចៅរបស់ជនបរទេស នឹងសង់កំពែងរបស់អ្នកឡើងវិញ"។
សាក្សី 6:12, 15; អសោយ 60:10.»

ដោយសារសេចក្តីអំពីការសាងសង់ព្រះវិហារនេះ ពាក្យស្តាប់មានបុរសសន្និដ្ឋាន
«ដោយមកឯទ្វារ ដូចជាថ្មមរស់មួយ ដដែលមនុស្សសាងសង់សេដ្ឋកិច្ចនៃ
ប៉ុន្តែផ្ទៃមុខដដែលព្រះបានផ្សព្វផ្សាយ ហើយមានតម្លៃវិសេស
អ្នករាល់គ្នាគិតដូចជាថ្មមរស់ ត្រូវបានស្តាប់នាព្រះដ៏ណាស់ខាងវិញ្ញាណ
ជាពួកសង្ឃបរិសុទ្ធ ដើម្បីបង្ហាញប្រជាជនខាងវិញ្ញាណ ដដែលព្រះទទួលយកបាន
ដោយសារព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ»។ ១ ពាក្យស ២:៤, ៥។

«នៅក្នុងរណ្តៅមុនព្រឹកពេលជនជាតិយូដា និងសាសន៍ដទៃ
ពួកសាវ័កបានខិតខំធ្វើការ ដោយនាំយកថ្មមចេញមកដើម្បីដាក់លើគ្រឹះ។
នៅក្នុងលិខិតរបស់គាត់ទៅកាន់អ្នកដទៃនៅក្នុងអេភេស្វែរ
ប៉ុលបានមានបុរសសន្និដ្ឋានថា 'ដូចនេះ បច្ចុប្បន្ននេះ
អ្នករាល់គ្នាមិនមែនជាមនុស្សសាងសង់មូលកែ និងជនបរទេសទៀតទេ
ប៉ុន្តែជាពលរដ្ឋប្រមូលជាមួយពួកបរិសុទ្ធ ហើយជាសមាជិកនៃគ្រួសាររបស់ព្រះ;
ហើយត្រូវបានស្តាប់នាព្រះគ្រីស្ទនៃពួកសាវ័ក និងពួកហោរា
ដោយព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទទទួលបានផ្ទាល់ជាថ្មមផ្សេងៗដ៏សំខាន់បំផុត; ក្នុងទ្វារ
អគារទាំងមូលដដែលបានផ្គុំបុរាណគ្នាយ៉ាងសមស្រប
កំពុងរីកចម្រើនឡើងទៅជាព្រះវិហារបរិសុទ្ធជាមួយក្នុងព្រះអម្ចាស់ ក្នុងទ្វារ
អ្នករាល់គ្នាគិតកំពុងត្រូវបានស្តាប់នាព្រះគ្រីស្ទផងដែរ
សម្រាប់ជាទីលំនៅរបស់ព្រះដោយព្រះវិញ្ញាណ។' អេភេស្វែរ 2:19-22.»

ហើយទៅកាន់ពួកគ្រីស្ទិយន៍ គាត់បានសរសេរថា៖ «តាមព្រះគុណនៃព្រះ
ដដែលបានប្រទានមកខ្ញុំ ដូចជាជាងសំណង់ដ៏មានបុរាណ ខ្ញុំបានដាក់គ្រឹះហើយ
ហើយអ្នកផ្សេងទៀតកំពុងសង់លើគ្រឹះនោះ។ ប៉ុន្តែ
សូមឲ្យមនុស្សគ្រប់រូបយល់ថា គេខ្លាចសង់លើគ្រឹះនោះយ៉ាងដូចម្តេច។ ដូចជា
គ្មាននរណាអាចដាក់គ្រឹះផ្សេងទៀត ក្រៅពីគ្រឹះដដែលបានដាក់រូបភាពនោះទេ
គឺព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ។ ឥឡូវនេះ បុរសនិយមនៃអ្នកសាងសង់លើគ្រឹះនេះ ដោយសារ បុរាណ
តុប្បងមានតម្លៃ ឈឺ ស្មោះ សុប្ប
នោះក៏ចូលរួមរបស់មនុស្សគ្រប់រូបនឹងត្រូវបានបង្ហាញឲ្យយល់ពីរបៀប
ពីព្រោះថ្មនៃនោះនឹងប្រកាស ដូចជានឹងត្រូវសម្តែងឡើងដោយភូមិ
ហើយភូមិដ៏ល្អបង្អស់ក៏ចូលរួមរបស់មនុស្សគ្រប់រូបថា មានសណ្តាប់ធ្នាប់យ៉ាងណា»។ ១
គ្រីស្ទិយន៍ ៣:១០-១៣។

«ពួកសាវ័កបានស្តាប់នាព្រះគ្រីស្ទដ៏មាំមួន គឺថ្មដ៏អស់កល្បជានិច្ច។ មកលើគ្រឹះនេះ
ពួកគេបាននាំយកថ្មទាំងឡាយដដែលពួកគេបានកាត់យកពីលើភ្នំមកសង់។

ពួកអ្នកសង់មិនបាននឿយហត់ផ្លូវការដោយគ្មានឧបសគ្គឡើយ។
ការងាររបស់ពួកគេរៀបរៀងឡើងដោយលំហែងយ៉ាងខ្ពស់
ដោយការប្រឆាំងរបស់ពួកសក្សីនៃព្រះគ្រីស្ទ។
ពួកគេរៀបរៀងឡើងនឹងភាពលម្អៀង ភាពអគតិ
និងសេចក្តីស្អប់របស់អ្នកទាំងឡាយដែលកំពុងសង់លើគ្រឹះក្នុងដីក្រហាយ។
មនុស្សជាច្រើនដែលបានខិតខំផ្លូវការជាអ្នកសង់សាសនាចក្រ
អាចរៀបរៀងឡើងនឹងពួកអ្នកសង់កំពុងនាំសម័យនេះ
ដល់អំពើពួកគេមានសេចក្តីចង្អុលថា៖ «ពួកអ្នកដែលសង់លើកំពុង
នឹងពួកអ្នកដែលសង់បន្ទុក ជាមួយនឹងពួកអ្នកដែលលើកដាក់បន្ទុក
មុនក៏ដោយដូចជាមានផ្លូវការងារ ហើយដោយដូចជាទៀតកាន់អាវុធ។»
និហេមា ៤:១៧។» កិច្ចការរបស់ពួកសាវ័ក, 595-597។